

درس یازدهم تاریخ سال اول راهنمایی

اشکانیان بیگانگان را از ایران بیرون راندند

□

□

پارتها دیگر گروه آریایی ساکن شمال شرقی ایران بودند که در کنار دامداری ، سوارکارانی چابک و تیراندازانی ماهر بودند رئیس یکی از قبایل پارتی ارشک یا اشک بود که محل زندگی آنها در کنار جاده ابریشم و نزدیک شهر صد دروازه بود . و سلوکیان مجبور بودند با آنها دوست باشند و آنها را از خود راضی نگه دارند در همان زمان گروهی از یونانی ها که در آسیا مرکزی ساکن بودند با سلوکیان دچار اختلاف شده و دولت یونانی باختر را بوجود آوردند باختریان برای مقابله با سلوکیان از پارت ها کمک خواستند - پارت چون خواهان بیرون راندن یونانی ها از ایران بودند ابتدا سلوکیان را شکست دادند و سپس با حکومت باختر جنگیدند و قسمت های شرقی ایران را گرفتند .

□

دیگر خاندانهای ایرانی نیز به پارتها یا اشکانیان کمک کردند و سلوکیان را از برخی مناطق بیرون کردند و اشکانیان حکومت آن نواحی را به خود خاندانها ی ایرانی سپردند در آن زمان دو خاندان بزرگ ایرانی وجود داشت :

- ۱- **خاندان قارن که :** نسب خود را به کاوه ی آهنگر می رساندند و در مازندران ساکن بودند.
- ۲- **خاندان ساسان که :** نسب خود را به اسفندیار پهلوان ایرانی می رساندند و در فارس ساکن بودند .

یک جنگجوی پارتی (اشکانی)

اولین شخص پارتی که حکومت مستقل به وجود آورد اشک بود - دومین شاه آنها تیر داد برادر او بود و بدین ترتیب سلسله اشکانیان به تدریج قلمرو خود از شرق به سمت جنوب و غرب ایران گسترش دادند مثلاً فرهاد دوم (اشک هفتم) موفق شد پادشاه سلوکیان را به قتل رساند و مهرداد دوم یا اشک نهم قلمرو اشکانیان را بسیار وسیع نمود .

همسایگان ایران در زمان اشکانیان

□

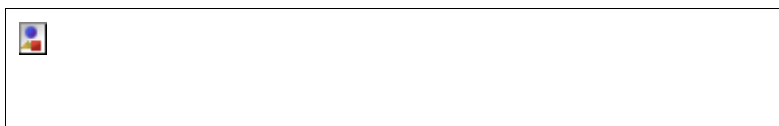
□

کوشانی ها در شرق ایران بودایی بودند در غرب ایران دولت دوم در کشور ایتالیای کنونی به پایتختی شهر روم تأسیس شد و کم کم سرزمین های اطراف دریای مدیترانه ، سوریه ، فلسطین و ترکیه ی امروزی را به تصرف خود در آوردند و با اشکانیان همسایه شد - رومی ها به پادشاه خود امپراتوری می گفتند در چنین شرایطی **حضرت عیسی (ع)** در فلسطین ظهور کرد و مردم ستمدیده که زیر ظلم رومیان بودند به او ایمان آوردند . حضرت عیسی با سفر به شهرها و روستاها مردم را به یکتا پرستی و کارهای نیک دعوت می کرد . دوازده نفر از یاران او که در کارها یاریش می کردند به **حواریون** مشهور شدند . حواریون سخنان او را گرد آوری کرده و **انجیل** نامیدند و با گذشت زمان پیروان آن حضرت که مسیحی نامیده می شدند افزوده شد تا جایی که خود امپراتور و بزرگان نیز به مسیحیت گرایش پیدا کردند .

کولر سه ام میدان ورزشی رم باستان

بیشتر بدانیم ...

دولت اشکانی نزدیک به ۴۸۰ سال حکومت کردند . صد سال اول به گسترش و قوام حکومت آن مربوط می شود . در اواسط دوره اشکانی روزگار عظمت و شکوه اشکانیان است . در آخر حکومت آنها مرکز قدرت از خراسان به فارس منتقل گشت ، چون شاهان اشکانی برای تصرف نواحی مختلف از بزرگان و خاندان های آن مناطق کمک می گرفتند پس از پیروزی اداره حکومت مناطق تصرف شده را به آن خاندان ها واگذار می کردند که در این هنگامه یک شاه با چندین شاه محلی همزمان حکومت می کردند که در اصطلاح به حکومت ملوک الطوائفی معروف است . زبان آنان به پهلوی معروف است به زبان پهلوی شمالی ، زبان پارتی یا اشکانی و به زبان پهلوی جنوبی ، زبان پارسیک یا پهلوی ساسانی می گویند . و خط اشکانیان آرامی بود که از هخامنشیان به ارث مانده بود . و سکه های مهرداد چهارم و بلاش اول و اردوان پنجم به زبان پهلوی و خط آرامی ضرب شده است .

حضرت عیسی (ع) مقارن با حکومت فرهاد چهارم ، چهاردهمین پادشاه اشکانی در فلسطین ظهور کرد . یک ایرانی در ارمنستان به نام گریگوری مسیحی شد و توانست مسیحیت را در میان آرامنه گسترش دهد . با مسیحی شدن مردم ارمنستان دولت روم کوشید تا آن را از دولت اشکانی جدا سازد ، زیرا اشکانیان بیشتر زرتشتی بودند .

چند آثار معروف اشکانی در نقاط مختلف ایران:

- ۱- خرابه ی معبد کنگاور معروف به معبد آناهیتا در استان کرمانشاه .
- ۲- در بیستون، گودرز اشک بیستم به تقلید از داریوش کتیبه ای به خط و زبان یونان دارد .
- ۳- در تنگ سائولک در کوه‌های بختیاری نقش یک ملکه ی اشکانی در میان سه مرد دیده می شود .
- ۴- در شهر سر پل زهاب کرمانشاه نقش برجسته ی گودرز اشکانی با کتیبه ای به زبان پهلوی اشکانی دیده می شود .
- ۵- در سالهای اخیر در ناحیه ی نسا در نزدیکی عشق آباد جمهوری ترکمنستان که مفر پادشاه اولیه اشکانی بود آرشيو بزرگی محتوی اسناد مالی که بر روی پاره های سفال به خط پهلوی اشکانی بدست آمده است .

آدرس لينك صفحه : www.amouzeshelmi.ir/tarikh/1/11/tarikh-1-11.htm

اجرا و پشتیبانی توسط مؤسسه فناوری اطلاعات کاشف